

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 19.12.2006
KOM(2006) 832 lopullinen

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE,
NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE**

Euroopan koulutussäätiöstä

1. JOHDANTO

Tämä kertomus perustuu Euroopan koulutussäätiön (jäljempänä ”säätiö”) perustamisesta annetun neuvoston asetuksen (sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston asetuksella EY N:o 1648/2003¹) 17 artiklaan, jonka mukaan komissio laatii säätiötä koskevan valvonta- ja arviointimenettelyn ja raportoi sen tuloksista.

Kertomuksessa esitetään katsaus säätiön työstä kaudella 2002–2005 saatuihin kokemuksiin. Siinä otetaan huomioon säätiön maantieteellisen kattavuuden, toimintaympäristön ja roolin muuttuminen vuodesta 2000. Muutokset sisältyvät keskipitkän aikavälin henkilöresurssi- ja talousarvionäkymiin, jotka säätiön hallitus hyväksyi marraskuussa 2000, sekä keskipitkän aikavälin näkymiin 2004–2006, jotka se hyväksyi marraskuussa 2003.

Kertomuksen pohjana ovat riippumattoman ulkopuolisen arvioijan (ITAD Ltd, ks. jakso 3) raportissaan esittämät havainnot, päätelmät ja suositukset. Komissio on ottanut huomioon myös kokemuksensa toiminnasta ja yhteistyöstä säätiön kanssa samoin kuin vuoden 2003 tiedonannossa esittämänsä suositukset.

Lisäksi tarkastellaan EU:n ulkosuhdepolitiikan kehitystä ja vuoden 2006 jälkeen odotettavia muutoksia EU:n toimintavälineisiin. Säätiön toiminta-alan määrittelevät nykyiset ulkoisen avun ohjelmat (Phare, Tacis, Meda ja Cards), jotka korvataan vuonna 2007 kolmella uudella ulkoisen avun välineellä, jotka ovat eurooppalainen naapuruuden ja kumppanuuden väline ENPI, liittymistä valmisteleva tukiväline IPA ja kehitysyhteistyön rahoitusväline DCI. Muutokset edellyttävät muutoksia myös säätiön perustamisasetukseen. Säätiöstä annetun neuvoston asetuksen muutosehdotuksessa hyödynnetään ulkoisen arvioinnin tuloksia.

Kertomuksen laatimiseen ovat osallistuneet kaikki säätiön parissa työskentelevät komission yksiköt: koulutuksen ja kulttuurin pääosasto (vastuupääosasto), ulkosuhteiden ja laajentumisen pääosastot, EuropeAid-yhteistyötoimisto samoin kuin työllisyys-, sosiaali- ja tasa-arvoasioiden pääosasto.

2. EUROOPAN KOULUTUSSÄÄTIÖN KEHITYS 2002–2005

2.1. Taustatietoja säätiöstä

Säätiö² toimii Torinossa Italiassa, ja sillä on 105 työntekijää. Se on 7. toukokuuta 1990 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 1360/90 perustettu yhteisön erillisvirasto. Sen yleistavoitteena on asetuksen 1 ja 2 artiklan mukaisesti edistää ammatillisen koulutuksen järjestelmien kehittämistä toimialaansa kuuluvilla neljällä alueella, jotka ovat Kaukasuksen ja

¹ Neuvoston asetus (EY) N:o 1648/2003, annettu 18.6.2003.

² Säätiön verkkosivut: <http://www.etf.eu.int/>.

Keski-Aasian maat,³ EU:hun liittyvät maat ja ehdokasmaat,⁴ mahdolliset ehdokasmaat⁵ sekä eteläisen ja itäisen Välimeren maat.⁶ Edunsaajamaita nimitetään ”kumppanimaiksi”.

Säätiö tarjoaa palveluja kuudelle Euroopan komission pääosastolle: koulutuksen ja kulttuurin pääosastolle (säätiötä valvova pääosasto), ulkosuhteiden pääosastolle, EuropeAid-yhteistyötoimistolle, laajentumisasioiden pääosastolle, yritystoiminnan pääosastolle (pk-yritysten kehitysrahaston osalta) sekä työllisyys-, sosiaali- ja tasa-arvoasioiden pääosastolle.

Ehdokasmaissa ja mahdollisissa ehdokasmaissa säätiön pääyhteistyötahona on yleensä komission edustusto (Euroopan jälleenrakennusvirasto⁷ suhteissa Serbiaan, Montenegroon ja entisen Jugoslavian tasavaltaan Makedoniaan). Muilla alueilla (Kaukasus, Keski-Aasia ja naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvat alueet) yhteistyötahona on EuropeAid, joka vastaa komission yhteistyötoimien täytäntöönpanosta komission edustustojen kanssa.

2.2. Nykyiset prioriteetit ja toimet

Säätiön tämänhetkiset prioriteetit perustuvat niihin tavoitteisiin, jotka asetettiin sen hallituksen marraskuussa 2003 hyväksymissä keskipitkän aikavälin näkymissä 2004–2006. Toimintaprioriteetit taas perustuvat kutakin kumppanialuetta koskevaan EU:n ulkosuhdepolitiikkaan.

Toiminnassaan säätiö käyttää seuraavia kolmea keskeistä välinettä:

- tuki EY:n ohjelmille ja tiedotus EU:n toimintalinjoista
- kumppanimaille suunnattu toimintavalmiuksien rakentaminen, tiedotus ja analyysit
- innovointi, oppiminen ja kehitys, mukaan luettuna pilottihankkeet, joissa analysoidaan kumppanimaiden uudistusstrategioiden toteuttamisen yhteydessä saamia kokemuksia, joista voi ottaa oppia.

³ Armenia, Azerbaidžan, Georgia, Kazakstan, Kirgisia, Moldova, Mongolia, Venäjä, Tadžikistan, Turkmenistan, Ukraina, Uzbekistan ja Valko-Venäjä.

⁴ Bulgaria, entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia, Kroatia, Romania ja Turkki.

⁵ Albania, Bosnia ja Hertsegovina, Serbia mukaan luettuna Kosovo (YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 1244) ja Montenegro.

⁶ Algeria, Egypti, Israel, Jordania, Libanon, Marokko, palestiinalaishallinto (Länsiranta ja Gazan alue), Syyria ja Tunisia.

⁷ Ks. viraston verkkosivut osoitteessa <http://ear.europa.eu/>.

2.3. Aiemmat arviot, tutkimukset ja selvitykset

Vuonna 2002 toteutettiin ulkoinen arviointi,⁸ jonka pohjalta komissio antoi tiedonannon⁹ vuoden 2003 puolivälissä. Vuonna 1997 annetussa tiedonannossa¹⁰ raporttoitiin ensimmäisen ulkoisen arvioinnin tuloksista.

2.4. Rahoitus

Säätiön rahoitus tulee yhteisön talousarvion ulkosuhteita koskevasta luvusta; vuodesta 2000 se tulee kahdesta budjettikohdasta, joista toinen kuuluu ulkosuhteiden pääosaston alaan (15 03 03, ent. B7-664) ja toinen laajentumisasioiden pääosaston alaan (15 03 02, ent. B7-033).

Vuotuisen rahoituksen taso kaudella 2002–2005 perustuu säätiön hallituksen hyväksymiin keskipitkän aikavälin näkymiin (2002–2004 ja 2004–2006). Suunnitelmien toteutuminen riippuu vuotuisesta talousarviomenettelystä. Säätiön tulot tulevat lähes kokonaisuudessaan tästä rahoituksesta.

Liitteessä 2 esitetään talousarvion kehitys (mukaan luettuina sidotut, siirretyt ja käyttämättömät varat) ja havainnollistetaan varojen käyttöä.

3. YLEISKATSAUS ULKOISEEN ARVIOINTIIN

Perustamisasetuksen (muutettu neuvoston asetuksella vuonna 2003) 17 artiklassa säädetään, että komissio arvioi säätiön joka kolmas vuosi. Nyt käynnissä oleva ulkoinen arviointi aloitettiin loppuvuodesta 2004, ja raportti siitä on luvassa vuonna 2006.

Koulutuksen ja kulttuurin pääosasto järjesti avoimen tarjouskilpailun riippumattoman ulkoisen arvioinnin tekemiseksi säätiöstä. Sopimus tehtiin ITAD Ltd:n kanssa (sama organisaatio teki aiemman arvioinnin). Arviointia varten perustettiin ohjauskomitea, jonka puheenjohtajana toimi koulutuksen ja kulttuurin pääosasto ja jossa oli edustajat ulkosuhteiden, laajentumisen ja työllisyyden pääosastoista, EuropeAid-toimistosta, kolmesta jäsenvaltiosta (säätiön hallituksen jäseniä) ja säätiöstä.

Arvioinnin yleiset tavoitteet olivat seuraavat:

- Arvioidaan, missä määrin säätiö on täyttänyt vuosien 2002, 2003 ja 2004 työohjelmissaan ja vuoden 2003 toimintasuunnitelmassaan antamansa sitoumukset.

⁸ *External Evaluation of the European Training Foundation*, ITAD, marraskuu 2002 (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/evalreports/index_en.htm#ETFinterim1).

⁹ KOM (2003) 287, 22.5.2003.

¹⁰ KOM (1997) 379, 18.7.1997.

- Arvioidaan, missä määrin komission vuoden 2003 tiedonannossa tehdyt sitoumukset on täytetty.
- Annetaan suosituksia niitä haasteita silmällä pitäen, joita säätiö kohtaa ohjelmakaudella 2006–2008.

Ulkoisen arvioija käytti useita metodologisia työvälineitä. Se laati yksityiskohtaisen taulukon, johon sijoitettiin edellä mainitut keskeiset arviointikysymykset ja jonka pohjalta ohjauskomitea pystyi näkemään selvästi, miten kuhunkin kysymykseen oli vastattava. Arvioijat kävivät läpi lukuisia asiakirjoja, jotka liittyivät säätiön toimintaan ja sen omiin arviointeihin kolmivuotisella tarkastelujaksolla. He haastattelivat komission henkilökuntaa, Euroopan parlamentin jäseniä ja suurinta osaa säätiön henkilökunnasta. Näitä laadullisia tietoja täydennettiin kahdella selvityksellä, joista toisessa kohderyhmänä olivat sidosryhmät komissiossa, Euroopan parlamentissa, jäsenvaltioissa, kumppanimaissa ja muissa elimissä ja toisessa puolestaan säätiön henkilökunta. Lisäksi valittiin tarkasteltavaksi neljä tapaustutkimusta, jotka edustivat eri alueita, toimintatyppejä, teema-alueita ja toteuttamisjaksoja. Näitä neljää tapausta selvitettiin perusteellisemmin neljään kumppanimaahan tehtyjen vierailukäyntien yhteydessä.

Arvioinnin alustavat tulokset esitettiin hallitukselle sen marraskuussa 2005 pitämässä kokouksessa. Hallituksen 6. kesäkuuta 2006 pitämässä kokouksessa keskusteltiin arviointiprosessin yhteydessä tehdyistä yleisistä päätelmistä ja suosituksista.

4. ULKOISEN TARKASTUKSEN RAPORTIN KESKEISET SUOSITUKSET SEKÄ KOMISSION JATKOTOIMET JA SUOSITUKSET

Tässä osiossa komissio esittää tiivistelmän ja analyysin niistä arvioijan havainnoista, päätelmistä ja suosituksista, jotka komission mielestä on syytä tuoda esiin. Joissain suosituksissa pyydetään toimia komissiolta, toiset taas on osoitettu koulutussäätiölle. Komissio kehottaa säätiötä analysoimaan arvioijan suosituksia ja yksilöimään ne toimet, joihin se niiden pohjalta aikoo ryhtyä. Havaintoihin liittyvät jatkotoimet organisoidaan säätiössä (sen hallituksen kautta) ja komissiossa.

Kun komissio laatii muutosehdotusta säätiötä koskevaan neuvoston asetukseen, se kiinnittää erityistä huomiota ulkoisen tarkastuksen raportissa esitettyihin suosituksiin.

Tässä osiossa noudatetaan tarkastusraportin¹¹ suositusosan rakennetta, jotta raporttia ja tätä asiakirjaa olisi helpompi lukea rinnakkain.

¹¹ *External Evaluation of the European Training Foundation*, ITAD, kesäkuu 2006 (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/evalreports/index_en.htm#ETFinterim3).

4.1. Toimintapolitiikka ja -strategia

Arvioijat totesivat, että säätiöllä on tarjottavanaan tiivis palvelupaketti, johon liittyvät selkeät poliittiset tavoitteet. Tavoitteet on asetettu keskipitkän aikavälin näkymissä ja työohjelmassa, ja ne vaihtelevat alueittain EU:n ulkosuhdepolitiikan prioriteettien mukaan. Arvioinnissa todettiin niin ikään, että säätiön ohjelmat olivat arvioinnin mukaan linjassa sekä EU:n että yksittäisten maiden strategioiden kanssa ja että säätiö on pystynyt vaikuttamaan uudistusten suuntaan.

Säätiön työtä pidetään arvioinnin mukaan arvokkaana. Komission Brysselin-yksiköillä ja edustustoilla on myönteinen käsitys siitä ammatilliseen koulutukseen liittyvästä asiantuntemuksesta, jota säätiö eri palveluissaan tarjoaa. Säätiön aikaansaama lisäarvo perustuu siihen, että säätiö on institutionaalisesti vakaa, se tuntee uudistuksiin liittyvät asiat, sillä on hyvä asiantuntijaverkosto ja se pystyy vastaamaan sille esitettyihin pyyntöihin joustavasti ja nopeasti.

Arvioinnin mukaan säätiön nykyinen tehtävänasettelu on liian suppeasti rajattu pelkästään ammatilliseen koulutukseen, jos kohta sekä komissio että säätiö ovatkin tulkinneet sitä viime vuosina joustavasti. Kun säätiön tehtäväkuvaa tarkistetaan, olisi siinä otettava huomioon näkemys, jonka mukaan ”ammatillinen koulutus on osa laajempaa henkilöresurssien kehittämisohjelmaa”. Suunnitellussa tarkistuksessa pitäisi tehtäväkuvaan arvioijien mukaan sijoittaa ”henkilöresurssien kehittäminen, ammatillinen koulutus, elinikäinen oppiminen sekä yhteydet työmarkkinoille ja työllisyyteen”.

Raportin mukaan myös säätiön maantieteellinen toiminta-alue kaipaisi joustavampaa tulkintaa. Sen ansiosta yhteisö voisi hyödyntää säätiön erityisosaamista maissa, joiden kehitysaste on suunnilleen sama ja jotka kohtaavat samankaltaisia sosioekonomisia haasteita. Arvioijat korostavat, että jos tehtäväkuvaa tulkitaan entistä joustavammin, on luotava järjestelyt, joilla säätiön toimet voidaan priorisoida tarkasti.

Komissio on pitkälti samaa mieltä arvioijien analyysistä ja suosituksista ja etenkin koulutussäätiön temaattisesta tehtäväkuvasta. On tullut yhä tärkeämmäksi tarkastella EU:n koulutuspolitiikkaa ja sen toteuttamisvälineitä elinikäisen oppimisen näkökulmasta, ja siksi olisikin paikallaan laajentaa säätiön tehtäväkuvaa. Komissio aikoo puuttua asiaan säätiöasetuksen tulevan tarkistamisen yhteydessä. Silloin säätiön tehtäväkuvaa laajennetaan niin, että sen tehtävänä on ”edistää EU:n ulkosuhdepolitiikan puitteissa henkilöresurssien kehittämistä – etenkin yleissivistävää ja ammatillista koulutusta elinikäisen oppimisen näkökulmasta – sekä asiaan liittyviä työmarkkinakysymyksiä”.

Komissio katsoo, että säätiön maantieteellinen toiminta-alue olisi pidettävä resurssisysteistä ennallaan. Siksi ehdotetaan, että säätiön ensisijaisen toiminta-alueen määrittelyssä käytettäisiin perustana liittymistä valmistelevaa tukivälinettä (IPA) ja eurooppalaista naapuruuden ja kumppanuuden välinettä (ENPI). Jotta säätiön asiantuntemusta voitaisiin käyttää myös sen pääasiallisen maantieteellisen toiminta-alueen ulkopuolella esimerkiksi Keski-Aasian maissa, ehdotetaan, että säätiön hallitus tekee asiasta komission ehdotuksesta tapauskohtaisen päätöksen.

4.2. Koulutussäätiön ohjelmien tehokkuus ja toimivuus

Raportissa arvioitiin koulutussäätiön toimien tehokkuutta ja toimivuutta etenkin kumppanimaissa tehdyn työn näkökulmasta. Päättölähteinä ja analyysin perustana käytettiin maakohtaisia tutkimuksia, joissa tarkastellaan säätiön toimien tehokkuutta ja toimivuutta neljässä kumppanimaassa. Säätiön toimien täsmällisten tulosten ja vaikutusten arviointi oli arvioijien mielestä alan luonteen, säätiön toimien laajuuden ja sidosryhmien määrän vuoksi haasteellinen tehtävä.

Yleisenä päätelmänä raportissa todetaan, että säätiö on osallistunut tehokkaalla ja toimivalla tavalla ammatillisen koulutuksen uudistamiseen kumppanimaissa. ”Sekä komission Brysselin-yksiköt että edustustot pitävät säätiön toimintaa erittäin positiivisena: säätiön ammatilliseen koulutukseen ja henkilöresurssien kehittämiseen liittyvä asiantuntemus, jota se eri palveluissaan tarjoaa, on arvokasta palvelujen käyttäjille.”

Uudistusprosessissa on ollut hyötyä myös säätiön tuesta ammatillisen koulutuksen politiikasta ja uudistamisesta saatujen kokemusten levittämisessä, ja sillä on myös tehty EU:n politiikkaa tunnetuksi sidosryhmien parissa eri maissa. Säätiön oma toiminta täydensi komission rahoittamia ohjelmia ja tehosti niiden täytäntöönpanoa. Raportista käy kuitenkin selvästi ilmi, että olisi varmistettava säätiön pilottitoimien tiivis kytkeminen laajempiin EY-rahoitteisiin toimiin taikka sellaisiin hankkeisiin, joilla voi olla muita rahoittajia.

Raportin loppupäätelmänä on, että koulutussäätiön olisi tarjottava erilaisia palveluja sekä komissiolle että kumppanimaille.

Analyysin ja tulevien ulkoisen avun välineiden perusteella komissio aikoo esittää säätiön tehtävien tarkistamista, kun perusasetusta muutetaan. Komission näkemyksen mukaan koulutussäätiöllä pitäisi tulevina vuosina olla seuraavat tehtävät:

- Säätiö tarjoaa tietoa, politiikka-analyysijä ja neuvoja henkilöresurssien kehittämiseen liittyvissä kysymyksissä ja niiden yhteyksissä alakohtaisiin tavoitteisiin kumppanimaissa.
- Säätiö tukee kumppanimaissa toimivien sidosryhmien pyrkimyksiä lisätä henkilöresurssien kehittämiseen liittyviä valmiuksiaan.
- Säätiö edesauttaa tiedon- ja kokemustenvaihtoa niiden lahjoittajien kesken, jotka toimivat henkilöresurssien kehittämistoimien uudistamisen parissa kumppanimaissa.
- Säätiö tukee niiden toimien toteuttamista, seuraamista ja analysointia, jolla yhteisö tukee kumppanimaita henkilöresurssien kehittämisessä.
- Säätiö levittää henkilöresurssien kehittämiseen liittyviä tietoja ja edistää siihen liittyvää verkottumista ja kokemusten ja hyvien toimintamallien vaihtoa EU:n ja kumppanimaiden kesken ja toisaalta kumppanimaiden keskuudessa.

4.3. Koulutussäätiön ohjelmien seuranta

Arviointiraportissa kiinnitetään huomiota tarpeeseen parantaa koulutussäätiön kykyä seurata toimintaansa hanke- ja maatasolla. Raportissa myönnetään kyllä, että säätiön saavutusten seuraaminen kohdemaatasolla on mutkikas tehtävä siinä mielessä, ettei säätiön toimintaa ole helppo pelkistää ikään kuin projekteiksi eli tietyiksi toimenpidekokonaisuuksiksi, joilla on tietyt tulostavoitteet. Säätiö pikemminkin helpottaa tiedonkulkua kuin tuottaa tuotteita (julkaisuja, uusia opetussuunnitelmia tms.). Monissa tapauksissa säätiö oli lähinnä toiminut palveluntarjoajana, joka tukee komission yksiköitä hankkeitten määrittelyssä ja suunnittelussa ja niihin liittyvissä jatkotoimissa.

Raportissa todetaan, että säätiön päätehtävänä ei ole niinkään vain seurata jonkin tietyn asiakirjan laatimista vaan mitata kansallisten suunnitelmien ja uudistustoimien vaikutuksia. Päätelmänä on, että säätiön nykyinen seurantajärjestelmä, jolla pyritään seuraamaan edistymistä eri toimissa ja yksittäisissä projekteissa, ei mittaa riittävällä tavalla säätiön palvelujen tai tuotteiden laatua eikä säätiön vaikutuksia maakohtaisiin ammattikoulutusjärjestelmien uudistuksiin.

Komissio on arvioijien kanssa samaa mieltä siitä, että säätiön tekninen apu Tempus-ohjelmalle on ollut tehokasta ja toimivaa. Erityisen tunnustuksen se antaa säätiön Tempus-yksikölle, joka pystyi vastaamaan toimintatapansa muuttamista koskeviin pyyntöihin ja säilyttämään organisaationsa tehokkaana siitä huolimatta, että Tempuksen tulevaisuudesta ei arviointijaksolla ollut varmuutta.

Komissio pitää oikeina ulkoisen arvioijan analyysiä ja päätelmiä siitä, että säätiön on tehostettava kohdemaan seurantaan käyttämäänsä järjestelmää. Maiden ohjelmista on kerättävä systemaattisesti tietoa pohjaksi organisaatiotasolla tehtäville päätöksille. Komissio kehottaa säätiötä ottamaan vaarin ulkoisen arvioijan kritiikistä ja suosituksista ja kehittämään seurantajärjestelmästä sellaisen, jolla pystytään korjaamaan havaitut puutteet. Kuten arvioija toteaa, olisi kehitettävä ”sellainen toimintamalli, jolla saadaan merkityksellistä tietoa tällä kyseisellä tasolla ilman että se olisi työlästä tai mekaanista”.

4.4. Hallintorakenteet

Arvioijat tarkastelivat erityisesti hallituksen toimintaa: strategista ohjausta, jäsenyysvaatimuksia, kokouskäytäntöjä, uusien jäsenten perehdyttämistä sekä ennen kokousta annettavia tietoja ja tausta-aineistoja.

Raportissa todetaan, että säätiön hallituksen päätehtäviin kuuluu muiden ohella ehdotetun vuotuisen työohjelman ja talousarvion hyväksyminen; lopullisesti ne hyväksyy Euroopan parlamentti. Vaikka hallitus arvioijien mukaan täyttääkin päätehtävänsä, sen varsinaisesta roolista strategisessa päätöksenteossa herää kysymyksiä. Raportissa todetaan, että strategisesta ohjauksesta vastaavat lähinnä hallituksen puheenjohtaja ja komission edustajat. Epäselvää kuitenkin on, kuinka realistista on odottaa muiden jäsenten todella vaikuttavan strategisien vision muotoilemiseen, kun otetaan huomioon, että hallituksen jäsenten tausta on

pitkälti EU:n sisäisessä koulutuspolitiikassa ja että säätiön rooli ja tehtävät liittyvät ennen kaikkea ulkosuhdepolitiikkaan. Nämä kaksi tekijää eivät ole täysin yhteneviä.

Neuvoa-antavasta kokouksesta raportissa todetaan, että kyseinen verkosto tarjoaa hyvän keskustelufoorumin Euroopan komission, jäsenvaltioiden, kumppanimaiden ja kansainvälisten järjestöjen edustajille. Kokous ei arvioinnin mukaan kuitenkaan täysin täytä tehtäväänsä eli tulevaan työohjelmaan liittyvien neuvojen antamista hallitukselle.

Komissio on tiettyssä määrin samaa mieltä arvioijien analyysistä ja suosituksista. Koulutussäätiön tavoitteet kuitenkin määritellään sen oikeusperustassa, ja sen toimet ja prioriteetit määräytyvät pitkälti EU:n ulkosuhdepolitiikan ja sen toteutusvälineiden perusteella. Siksi on kyseenalaista, kuinka vahva strateginen rooli hallituksella voisi tai pitäisi olla. Suositus, jonka mukaan olisi perustettava alakomiteita käsittelemään tiettyjä tärkeitä asiakokonaisuuksia, kaipaa lisäselvitystä. Komissio ei ole vakuuttunut siitä, että olisi haettava rahoitusta erityisen hallitusta tukevan virkamiehen viran perustamiseksi säätiöön.

Komissio on toimittanut Euroopan parlamentille ja neuvostolle luonnoksen toimielintenväliseksi sopimukseksi, jonka aiheena on Euroopan unionin sääntelyvirastojen toimintakehys (KOM(2005) 59, helmikuu 2005). Sopimusluonnoksen mukaan virastojen hallintoneuvostojen kokoa rajoitettaisiin, jotta päätöksenteko olisi tehokasta ja toimintakustannukset pysyisivät pieninä. Neuvoston ja komission nimittämällä jäsenillä olisi oltava yhtä suuri kokonaisuusmäärä. Komissio noudattaa näitä periaatteita, kun se tekee ehdotuksen koulutussäätiöasetuksen tarkistamiseksi.

Komissio on samaa mieltä arvioijan kanssa siitä, että neuvoa-antava kokous on irrotettu sille säädetyistä tehtävistä. Vaikka kokouksella onkin verkostona suuri merkitys, se ei enää juurikaan täytä sille säädettyä tehtävää toimia säätiön hallintoelimenä. Säätiön toimintasuunnittelusta päätetään yhä enemmän komission kanssa EU:n ulkoisen avun prioriteettien perusteella, eikä neuvoa-antavan kokouksen asetuksenmukaisilla lausunnoilla enää ole merkittävää vaikutusta säätiön vuotuisen toiminnan sisältöön. Sen vuoksi ehdotetaan, ettei sille annettaisi säätiöasetuksen tarkistamisen yhteydessä enää lakisääteisen elimen asemaa. Komissio kehottaa säätiötä analysoimaan arvioijan suosituksia, kun se tarkastelee neuvoa-antavan kokouksen asemaa uudelleen.

4.5. Viestintä ja tietojen jakelu

Koulutussäätiöllä on arvioinnin mukaan toimiva ja ammattimainen viestintäjärjestelmä, joka perustuu säätiön verkkosivuihin ja julkaisuihin. Viestintä- ja tiedotusjärjestelmä oli parantunut huomattavasti sitten edellisen arvioinnin. Säätiön viestintätoiminta ja etenkin sen verkkosivut, seminaarit, vaihtotoiminta, tiedotuslehti ja painetut julkaisut (80 %) olivat erittäin tehokkaita.

Raportissa kuitenkin todetaan, että säätiön esiin tuomista instituutiona on ehkä korostettu liikaa. Säätiön voisi olla hyvä tehostaa tiedottamista saavutuksistaan ja tuloksistaan samoin kuin ammattikoulutukseen liittyvien ideoiden ja aineiston jakelemista. Lisäksi voisi olla paikallaan laajentaa kumppanimaiden kielellä laaditun aineiston levittämistä, jotta säätiön työ tulisi tutuksi kumppanimaissa oleville sidosryhmille.

Komissio on tyytyväinen siihen myönteiseen kehitykseen, jota viestinnässä ja tiedotuksessa on saatu aikaan edellisen arvioinnin jälkeen. Se kehottaa säätiötä tarkastelemaan ulkoisen arvioijan suosituksia ja ehdottamaan tarvittavia parannuksia.

5. PÄÄTELMÄT

Komissio allekirjoittaa arvioijan myönteisen yleisarvion koulutussäätiön toiminnan tehokkuudesta ja toimivuudesta. Komission mielestä säätiö on antanut arvokkaan panoksen yhteisön toimiin, jotka liittyvät ammattikoulutukseen ja työmarkkinoiden uudistamiseen kumppanialueilla. Komissio arvostaa säätiön antamaa asiantuntija-apua hankkeitten kartoittamisessa ja toteuttamisessa.

Kuten arvioijat tuovat esiin, säätiön on tarkasteltava suunnittelujärjestelyjään ja erityisesti selvitettävä, miten keskipitkän aikavälin prioriteettien, vuotuisen työohjelman, maakohtaisten suunnitelmien ja vuotuisen toimintakertomuksen kytköksiä voitaisiin vahvistaa ja täsmentää. Tarvitaan mitattavissa olevia indikaattoreita, joilla helpotettaisiin tavoitteitten toteutumisen seuranta ja säätiön toimien vaikutusten arviointia eri toiminta-aloilla. Samoin tarvitaan uudenlaisia toimia, joilla parannetaan ammattikoulutukseen liittyvän aineiston kehittämistä ja jakelua ja vahvistetaan säätiön kykyä tiedottaa omista saavutuksistaan ja tuloksistaan.

Uudet ulkoisen avun välineet IPA ja ENPI ovat merkittävä edistysaskel, kun ulkoisessa avussa pyritään siirtymään ohjelmakeskeisestä strategiseen, kokonaista sektoria tarkastelemaan toimintamalliin. IPA ja ENPI on molemmat suunniteltu tukemaan kumppanimaiden omia uudistuksia eri aloilla. Tavoitteet määritellään yhdessä kumppanimaiden viranomaisien kanssa, ja maita tuetaan niiden itse suunnittelemien ja hallinnoimien uudistusten toteuttamisessa.

Tässä uudessa toimintaympäristössä komissio tarvitsee säätiöltä yhä enemmän tietoja ja analyysejä politiikan muotoilun ja ohjelmoinnin yhteydessä. Erityisesti on painotettava myös toimia, joilla kumppanimaita autetaan rakentamaan valmiuksia omien uudistusstrategioidensa määrittelyä ja toteuttamista varten, ja tärkeää on myös edistää verkostoitumista sekä kokemusten ja hyvien toimintamallien vaihtoa EU:n ja kumppanimaiden kesken ja toisaalta kumppanimaiden keskuudessa.

Säätiön olisi mukautettava organisaationsa ja työskentelytapansa muuttuneeseen toimintaympäristöön. Sen on hallituksensa ja komission koordinoimana asetettava selkeät prioriteetit ja keskitettävä voimavaransa päätehtäviinsä.

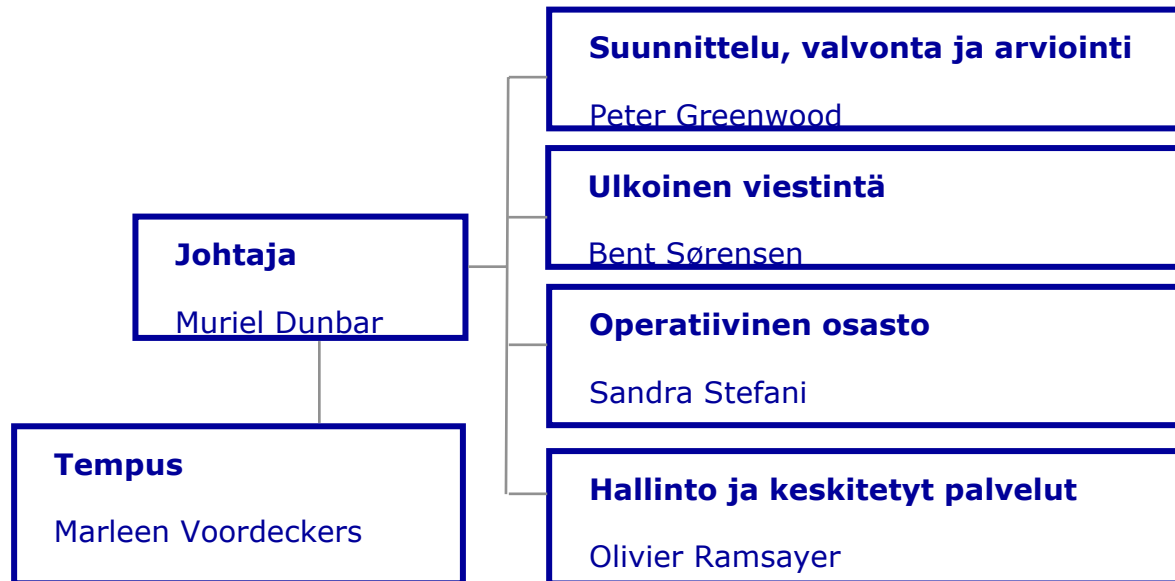
Jotta säätiön toiminta olisi jatkossakin hyödyllistä ja relevanttia, sekä komission että säätiön on seurattava tilannetta ollakseen paremmin selvillä siitä, millaisia palveluja tarjotaan ja millaisia tarvitaan. Sitä varten komission olisi pidettävä säätiö täysin ajan tasalla uusien tai tarkistettujen prioriteettien tai strategioiden suhteen. Vastaavasti säätiön olisi pidettävä komission yksiköt niin kentällä kuin ”päämajassa” ajan tasalla omista toimistaan ja aloitteistaan sekä yhteyksistään kumppanimaissa toimiviin sidosryhmiin ja muihin kansainvälisiin rahoittajiin ja virastoihin, jotta komission toiminta olisi johdonmukaista ja näkyvää. Sitä varten molempien osapuolten on sitouduttava tehokkaaseen viestintään ja tiedonvaihtoon.

Säätiön hallinnon on jatkettava pyrkimyksiään saada säätiölle aikaan selvä visio siitä, mikä sen asema ja rooli eurooppalaisena osaamiskeskuksena on uudessa institutionaalisessa toimintaympäristössä.

Yleisesti ottaen komissio uskoo, että ulkoisen arvioijan raportissa esitetyistä havainnoista ja suosituksista saadaan hyvä pohja säätiön kehittämiseksi osaamiskeskukseksi. Komissio kehottaa säätiötä toimittamaan hallitukselle toimintasuunnitelmaluonnoksen, jossa analysoidaan kaikkia arvioijan ja komission tässä kertomuksessa esittämiä suosituksia ja esitellään niiden pohjalta suunniteltuja toimia.

Myös siinä yhteydessä, kun komissio tekee ehdotuksen tarkistetuksi säätiön perustamisasetukseksi, voidaan keskustella ja vaihtaa tietoja Euroopan parlamentin ja neuvoston kanssa säätiön tulevasta roolista, sen tavoitteista ja prioriteeteista ja sen hallintorakenteesta.

Euroopan koulutussäätiön organisaatio 1.1.2006

Liite 2

TALOUSARVION KEHITYS 2002-2006

Vuosi	Yhteisön tuki —	Henkilöstö- kustannukset	Hallinto- ja infrastruktuuri- kustannukset	Operatiiviset kustannukset	Henkilöstö- suunnitelma	Sidotut varat	Seuraavalle vuodelle siirretyt varat	Käyttämättömät varat
2002	B7-664: 12,8 B7-033 4,0 Yht. 16,8 milj.	9 890 000 (63,0 %)	1 386 050 (8,0 %)	5 523 950 (29,0 %)	105	16 795 986	3 365 833	4 014
2003	15 03 03 13,7 15 03 02 3,5 Yht. 17,2 milj.	10 529 000 (65,0 %)	1 421 000 (8,0 %)	5 250 000 (27,0 %)	104	16 969 378	1 725 970	230 622
2004	15 03 03: 15,1 15 03 02: 2,5 Yht. 17,6 milj.	10 993 973 (62,0 %)	1 390 027 (8,0 %)	5 276 000 (30,0 %)	104	17 321 617	1 537 855	278 383
2005	15 03 03: 16,0 15 03 02: 2,5 Yht. 18,5 milj.	11 287 000 (61,0 %)	1 453 000 (8,0 %)	5 760 000 (31,0 %)	104	18 089 560	2 729 149	410 440
2006	15 03 03: 16,95 15 03 02 : 2,5 Yht. 19,45 milj.	11 956 800 61,0 %	1 688 000 9,0 %	5 805 200 30,0 %	105			

Siirtyminen toimintoperusteiseen budjetointiin 2003: budjettikohta 15 03 02 korvasi budjettikohdan B7-033 ja budjettikohta 15 03 03 budjettikohdan B7-664